

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

אמ"צ 27/17

בפני: כב' סגן הנשיאה, השופט אלון גבזון

המבקש: היועץ המשפטי לממשלה במשרד הרווחה

וע"י ב"כ עו"ד מיכל פרקל - אסרף

-
- נגד -

המשיבים: 1. אלמונית

(אדם שמונה לו אפוטרופוס)

באמצעות המרכז הישראלי לאפוטרופוסות – הקרן לטיפול בחסויים

וע"י ב"כ עו"ד קלריס דביר

2. אלמוני

(אדם שמונה לו אפוטרופוס)

באמצעות המרכז הישראלי לאפוטרופוסות – הקרן לטיפול בחסויים

וע"י ב"כ עו"ד לימור ליבדרו

בעניין: XXX יליד XX.XX.2017

(להלן: "הקטין")

פסק דין

בפני בקשה שהוגשה על ידי המבקש – היועץ המשפטי לממשלה מכוח חוק האימוץ

התשמ"א – 1981 (להלן: "חוק האימוץ") להכריז על הקטין XXX XXX, ת.ז. XXX, יליד

XX.XX.2017 כבר אימוץ ביחס להוריו – המשיבים 1 ו-2.

הרקע העובדתי:

1. הרקע העובדתי פורט בהרחבה בבקשת ב"כ היועמ"ש מיום 28.9.17, ולמעשה לא הוכחש ולא נסתר על ידי המשיבים- הורי הקטין.
2. הקרן לטיפול בחסויים (להלן: "הקרן") משמשת כאפוטרופא על כלל ענייניהם של המשיבה 1 (להלן: "האם" ו/או "המשיבה") והמשיב 2 (להלן: "האב" ו/או "המשיב").

המשיבה - האם:

3. המשיבה ילידת XXX, יהודייה, רווקה, בעלת השכלה של 10 שנות לימוד. בשנת XXX, בהיות המשיבה בת 10, עלתה לישראל מרוסיה. המשיבה היא הבת הצעירה מבין אחיה. משפחתה מונה זוג הורים קשישים ושני אחים נשואים בעלי משפחות.
4. החל מיום 18.12.2016 ועד ליום 18.7.18, אושפזה המשיבה ב"מרכז לבריאות הנפש" ב-XXX, מכוח צו אשפוז כפוי (להלן: "הצו") שניתן על ידי ביהמ"ש השלום בבאר שבע, ביום 02.01.2017.
- יוער כי הצו שניתן בעניין המשיבה היה לאשפוז כפוי, למחלקה סגורה, לתקופה שלא תעלה על 5 שנים. הצו כאמור ניתן במסגרת הליכים פליליים שהתנהלו בעניינה של המשיבה, ביחסים בינה לבין הוריה, אשר בסופם נקבע כי המשיבה אינה ברת עונשין. **ראה לעניין זה החלטה מיום 02.01.2017 בתיק תפ XXX- נספח ה' לבקשה.**
5. מהדו"ח של ד"ר צ.פ. מיום 3/1/17, (מומחית פסיכיאטריה מה"מרכז לבריאות הנפש"), עולה כי במהלך האשפוז, המשיבה אובחנה כי היא אינה אחראית למעשיה האלימים כלפי הוריה וכי היא אינה יכולה לעמוד לדין פלילי. כן צויין כי המשיבה חסרת תובנה לחלוטין, שרויה במצב פסיכוטי פעיל עם פגיעה קשה בשיפוט ובבוחן מציאות. **ראה לענין זה העתק הדו"ח של ד"ר צ.פ. - נספח ו' לבקשה וכן דוחות נוספים לעניין מצבה של המשיבה - נספח ז' לבקשה.**
6. ביום 10.07.2017, התקבל דיווח מד"ר נ', מנהל ה"מרכז לבריאות הנפש", אודות המשיבה לפיו:

"המשיבה שרויה במצב פסיכוטי פעיל עם מחשבות גדלות, אלימות מילולית קשה כלפי הוריה...לא מבינה לחלוטין את מהות האימהות. שיפוטה פגום באורח קשה,

כך שלדעתנו אין שום סיכוי שתוכל לתפקד כאם... אי לכך מקום ביקוריה וזמן ביקוריה, שאת שואלת עליהם, אינם רלוונטיים כלל בענייננו. המטופלת מתוכננת לעבור לתקופה ממושכת למחלקה סגורה למטופלים ממושכים ולא עברה עד היום, אך ורק בשל העדר מקום במחלקה הנ"ל."

ראה לעניין זה הדו"ח של ד"ר נ' מיום 10.07.2017 – נספח ח' לבקשה.

7. ביום 14.09.2017, התקבל דיווח רפואי עדכני נוסף אודות מצב המשיבה בו צוין כי:

"במחלקתנו אחרי מספר ניסיונות טיפוליים שלא צלחו, הוחל טיפול בשילוב....הייתה יותר רגועה, הפסיקה להתנהג בתוקפנות. יחד עם זאת, עדיין שרויה במצב פסיכוטי, חסרת שיפוט ותובנה. נבדקה ע"י ועדה פסיכיאטרית מחוזית, אשר אישרה לה חופשות, אך לא ניצלה אותן מאחר ולא עמדה באף הסכם במחלקה - ניסתה מספר פעמים לברוח בזמן פעילות מחלקתית. במחלקה ולמרות טיפול תרופתי לא חל שינוי מהותי במצבה, השיפור שנצפה הינו שיפור התנהגותי בלבד, עדיין בולטת פגיעה ניכרת ביכולת שיפוט ותובנה."

ראה לעניין זה סיכום אשפוז ביניים של ד"ר י', מומחה פסיכיאטריה מה"מרכז לבריאות הנפש" באר שבע מיום 14/9/17 - נספח ט' לבקשה.

8. עוד עולה מהבקשה כי החל משנת 2004, המשיבה מוכרת למערכת בריאות הנפש הפסיכיאטרית, בעקבות אבחון מחלת סכיזופרניה, הפרעה מדומה (Factitious disorder) והפרעת אישיות גבולית. המשיבה מטופלת תרופתית מזה שנים רבות.

9. כן צוין בבקשה כי בגיל 19 לחייה רצתה המשיבה להתגייס לצה"ל. אולם, באותם זמנים (ביום XXX) אושפזה בבי"ח פסיכיאטרי "מזרע" עכו, עם התקף פסיכוטי. האשפוז נמשך תקופה של שבעה חודשים.

במהלך האשפוז האמור, הכירה המשיבה את האב-המשיב.

10. המשיבה אינה עובדת ומתקיימת מקצבת ביטוח לאומי על רקע מחלת נפש עם 75% נכות.

ראה לעניין זה העתק אישור לקבצה מהמל"ל – נספח י' לבקשה.

11. ביום 01.08.2013, מונתה הקרן לטיפול בחסויים כאפוטרופא קבועה על ענייניה הרכושיים וזאת במסגרת תיק א"פ XXX.

כמו כן וביום 13.01.2017 במסגרת תיק א"פ XXX, מונתה הקרן כאפוטרופא על ענייניה האישיים והרפואיים של המשיבה. המינוי היה בטרם לידת הקטין, לנוכח מצבה הרפואי של המשיבה ועל מנת לבצע ניתוח קיסרי. המינוי ניתן לשלושה חודשים ובאפריל 2017 הוארך עד ליום 13.10.2017.

12. עוד עולה מהבקשה, שכאמור לא נסתרה, כי במהלך השנים המשיבה עברה 14 אשפוזים פסיכיאטריים הן בכפייה והן מרצון, בתקופות זמן שונות בחייה. חלק מהאשפוזים הכפויים היו עקב מצבים פסיכויטיים המלווים בהתנהגות תוקפנית כלפי הזולת ואיומים אובדניים.

בין היתר, ביום XXX אושפזה המשיבה במרכז לבריאות הנפש בXXX, בהוראת אשפוז של הפסיכיאטר המחוזי. באותו מועד הייתה המשיבה בשבוע 24 להריונה. ביום 05.10.2016, שוחררה המשיבה מביה"ח על ידי הועדה הפסיכיאטרית. ביום 10.10.2016, התקבל דיווח מעו"ס ביה"ח הפסיכיאטרי בבאר שבע, הגב' ט.ב, כי המשיבה אושפזה שוב בביה"ח.

כאמור, החל מיום 18.12.2016 ועד 18.7.18, אושפזה המשיבה ב"מרכז לבריאות הנפש" באר שבע וזאת מכוח צו אשפוז כפוי שניתן על ידי ביהמ"ש השלום בבאר שבע בתיק פלילי שהתנהל בעניינה.

13. עוד פורט בבקשה, שכאמור לא הוכחשה, כי למשיבה רקע פלילי. ביום 24.09.2016 וביום 09.10.2016, ביצעה המשיבה עבירות פליליות ביניהן גרימת נזק לרכוש במזיד ותקיפה ואיומים במסגרת אלימות במשפחה. בגין עבירות אלו, שהתה המשיבה במאסר בכלא "נווה תרצה" החל מיום 10.10.2016 עד ליום 18.12.2016. במהלך שהותה של המשיבה בכלא הייתה למשיבה התנהגות ביזארית ותוקפנית כלפי עצמה וכלפי הסביבה. היה קושי לתקשר עמה, המשיבה סירבה לשתף פעולה עם הסגל וסירבה ליטול תרופות. המשיבה הוגדרה כאסירה בהשגחה ע"י פסיכיאטר.

ראה לעניין זה העתק רישום פלילי - נספח יא' לבקשה.

14. במהלך השנים עברה המשיבה מסגרות שיקום רבות.

עם מעבר המשיבה לערד, החלה להתגורר בהוסטל. ביום 10.02.2010, במהלך שהיית המשיבה בהוסטל, חתכה את עצמה. לדבריה, שמעה קולות הפוקדים עליה לעשות זאת. בנוסף, לנוכח איומי התאבדות נלקחה המשיבה ע"י מדריך ההוסטל לביה"ח ובאותו מועד שוחררה. בתום חודש, ביום 01.03.2010, עזבה המשיבה את ההוסטל.

ביום 17.03.2011, עברה המשיבה להתגורר בקהילה תומכת ב"נווה מדבר", בחברת ח.צ, שיקום בקהילה. לאחר מכן עברה למסגרת "הבית המרכזי".

במסגרת תוכנית זו, נבנתה למשיבה תוכנית קהילה תומכת בשיתוף מחלקה 17 של ה"מרכז לבריאות הנפש" באר שבע והוריה של המשיבה. מטרת התכנית הייתה ליצב את המשיבה דרך הבניית ה"בית המרכזי" ככתובת יחידה של המשיבה באותה תקופה. במסגרת התכנית, התחייבו הוריה של המשיבה שלא להכניסה לביתם. אולם, אז המשיבה ניסתה לפרוץ גבולות, ניסתה להיכנס לבית הוריה באמצעות הזמנת שירותי כבאות לביתם. כמו כן, עשתה ניסיונות חוזרים להתאשפז במחלקה 17, ב"מרכז לבריאות הנפש" עד אשר המשיבה אושפזה במחלקת מיון והשהייה וקיבלה נזעי חשמל, טיפול אשר לא צלח. צוות הקהילה התומכת אשר ליווה את המשיבה חש כי לא ניתן לבנות לה תכנית שיקום.

ראה לעניין זה עדכון מיום 01.01.2012, של עו"ס קהילה תומכת "XXX", חברת XXX, הגב' ד.ק - נספח יב' לבקשה.

ביום 09.07.2012, עזבה המשיבה ביוזמתה את המסגרת ועברה להתגורר עם הוריה. צוות הקהילה התומכת העביר להוריה של המשיבה הנחיות בדבר הטיפול התרופתי והפנה אותם להמשך טיפול בלשכה לשירותים חברתיים ב-XXX.

ראה עדכון מיום 18.07.2012, של עו"ס קהילה תומכת "נווה מדבר", חברת ח.צ שיקום בקהילה, הגב' ד.ק - נספח יג' לבקשה.

15. מיום 24.09.2012 ועד ליום 16.01.2013, נעשו ניסיונות נוספים לשלב את המשיבה בהוסטל "נחלים" בבאר שבע ובהוסטל "בית רותם" אך הבקשות נדחו לנוכח מורכבותה האישית והמשפחתית של המשיבה.

16. לאחר עזיבת המשיבה את ההוסטל, אושפזה, לסירוגין, בעקבות מצבים פסיכוטיים והתנהגות המסכנת את עצמה ואת סביבתה.

17. עוד פורט בבקשה כי במהלך השנים ניסתה המשיבה למצוא לעצמה תעסוקה בבתי מלון ב-xxx. אולם, ניסיונותיה הסתיימו בכך שעזבה או הועזבה מכיוון שלא הסתדרה.

18. במאי 2015, עברה המשפחה להתגורר ב-XXX.

המשיבה הגיעה לראשונה לשירותי הרווחה ב-XXX באוגוסט 2016. בפגישה שהתקיימה בין המשיבה ומשפחתה לבין גורמי הרווחה ב-XXX, העלתה המשיבה את רצונה להשתלב בדיור עצמאי, בדירת "עמידר" בקהילה (לא בהוסטל).

הוסבר למשיבה על התהליך לבקשת דירת "עמידר" ועל הצורך בקבלת הערכה פסיכיאטרית עדכנית להמשך טיפול סל שיקום.

ביום 13.09.2016, נוכח הדרדרות במצבה של המשיבה ואירועי אלימות חמורים שאירעו בינה לבין הוריה, ליוותה עו"ס משפחה, הגב' ש.ת. והגב' ש.ב. את המשיבה לביה"ח "XXX" לצורך הערכה פסיכיאטרית אודות מצבה של המשיבה. באותו מועד ד"ר נ', מתמחה בפסיכיאטריה, ערכה למשיבה הערכה פסיכיאטרית.

ממצאי הבדיקה היו כי המשיבה "ללא תכנים פסיכוטיים או אפקטיביים מג'וריים. ללא אובדנות או תוקפנות כלפי עצמה או זולתה. שיפוט פורמלי שמור... ללא מסוכנות מידי לעצמה או לזולתה".

ראה דוח סיכום מידע רפואי 13.09.2016 - נספח יד' לבקשה.

19. ע"פ הנטען בבקשה, ביום 14.09.2016, פנתה הגב' ש.ת, למר ג', מתאם סל שיקום משרד הבריאות בבקשה להתערבות דחופה במתן מענה טיפולי למשיבה.

ביום 05.10.2016, ציין ג', מתאם השיקום כי אין כל שיתוף פעולה מצדה של המשיבה ומשכך לא ניתן לדאוג לה לסל שיקום ולשלב במסגרת חוץ ביתית.

בהמשך על מנת לעזור למשיבה לחדש את סל השיקום, התקיימה פגישה בין עו"ס משפחה, הגב' ש.ת. לבין עו"ס קופ"ח כללית ב' ב-XXX, מר י.כ. אך בהמשך המשיבה נעצרה, ואף אושפזה אשפוז פסיכיאטרי כפוי במסגרת ההליך הפלילי בת"פ XXX.

המשיב – האב:

20. המשיב, רווק, יליד XXX.

המשיב נולד בעיר XXX. המשיב הינו בן אמצעי מבין שלושה ילדים.

ע"פ המפורט בבקשה, בגיל 6, נפטר אביו של המשיב. לאחר מות האב, אמו של המשיב נטשה אותו והוא עבר להתגורר בבית הסבים. עם פטירת סבו, חזר המשיב להתגורר עם אמו. באותם זמנים, מונה דודו (אחיה של אמו) כאפוטרופוס עליו ועל אחיו. כן צויין בבקשה כי המשיב סבל במהלך שנות ילדותו מאלימות של הדוד כלפיו

על רקע חוסר משמעת בלימודים ובבית. לדבריו של המשיב, הוא מעולם לא למד בביה"ס והרבה להסתובב עם חברה שלילית.

21. המשיב מתגורר כיום עם אמו, אישה חולה, בת ה- 69 שנים אשר מתקיימת מקצבת הביטוח הלאומי.

עולה מהבקשה כי הקשר ביניהם מורכב הכולל עימותים קולניים, מריבות ואלימות.

הקרן לטיפול בחסויים מונתה בשנת 1996, כאפוטרופוס על כלל ענייניו של המשיב וזאת במסגרת תיק א"פ XXX בבית המשפט המחוזי ב-XXX.
ראה לעניין זה נספח ד' לבקשה.

22. במועד הגשת הבקשה להכריז על הקטין כבר אימוץ, המשיב היה בקשר טיפולי עם עו"ס מ.נ, רכז שיקום אזורי ברשות לשיקום האסיר, מחוז צפון

23. המשיב עובד בעבודות מזדמנות ומתפרנס מקצבת ביטוח לאומי.

כן נטען בבקשה כי המשיב סיפר כי הוא משתמש בסם מסוג גראס מספר פעמים בשבוע מתוך רצון בריפוי עצמי כשהוא מרגיש בדיכאון או עצבני. על פי תיאוריו של המשיב, הוא נרגע לאחר שמסיים לעשן ומחשבותיו השליליות חולפות. לדבריו, הוא טופל בעבר במוסדות גמילה, ללא הצלחה, כאשר במהלך האשפוזים רב עם המדריכים ונפלט מהמסגרות.

ראה לעניין זה דו"ח סוציאלי עדכני מיום 10.07.2017, של עו"ס מ.נ - נספח טו' לבקשה.

24. עוד עולה מהבקשה כי כחלק מרצונו של המשיב לקבל את הקטין לחזקתו, המשיב ניסה למשך זמן קצר להפסיק את השימוש בגראס. אולם, הוא חזר להשתמש לאחר שהפסקת השימוש גרמה לו להחרפת הקשיים הנפשיים, כולל שני ניסיונות אובדניים.

25. למשיב רקע פסיכיאטרי. המשיב מוכר במרכז הרפואי לבריאות הנפש "מזור" בעכו החל משנת 1992, שם שהה באשפוזים חוזרים. המשיב אובחן כסובל מבעיות נפשיות: סכיזופרניה רזידואלית המתבטאת בפגיעה בשיפוט ועיוות בבוחן מציאות, הפרעת אישיות אנטי-סוציאליות ושימוש לרעה בסמי רחוב. בועדת תכנון טיפול שהתקיימה ביום 27.04.2017, הצהיר המשיב כי שהה בב"ח פסיכיאטרי כ- 16 שנה.

ראה לעניין זה האסמכתאות בעניין אשפוז המשיב - נספח טז' לבקשה וכן פרוטוקול של ועדת תכנון טיפול מיום 27.04.2017 - נספח יז' לבקשה.

26. המשיב לא שירת בצבא ושחרר על רקע סעיף נפשי (פרופיל 21).
27. יצויין כי בוועדת תכנון טיפול שהתקיימה ביום 27.04.2017, הצהיר המשיב, כדלהלן:
”אני סובל ממחלת עצבים, אין לי סבלנות כלל, לא משנה ולא מענין אותי מי נמצא לידי”.
ראה נספח יז’ לבקשה.
28. למשיב רקע פלילי מגיל צעיר המלווה בעבירות שונות, בגין ריצה מספר שנות מאסר בכלא. המשיב הוגדר לסירוגין כאסיר במצוקה נפשית. ביום 6.10.2015, השתחרר המשיב מהכלא לאחר 3.5 שנות מאסר בכלא צלמון.
ראה לעניין זה העתק רישום פלילי - נספח יח’ לבקשה.
29. בדו”ח ועדת שיקום עברייני מין, מיום 01.05.2015, נכתב כי המשיב הוגדר, לסירוגין, כאסיר במצוקה נפשית. כמו כן, נכתב כי המשיב לא עבר כל תהליך טיפולי, בין היתר, בשל קשיו הנפשיים שאינם מאפשרים העמקה נדרשת בתהליכים טיפוליים. המשיב אינו מגלה תובנה למעשיו וחומרם ולא למניעים שהובילו אותו לביצוע העבירות. המשיב הוגדר כגבר חלש עם כוחות אגו חלשים, חשיבה קונקרטיית וצרה המקשה על קריאת מצבים חברתיים מורכבים.
ראה לעניין זה ועדת שיקום עברייני מין מיום 1.5.15 - נספח יט’ לבקשה.
30. עוד עולה מהבקשה, שכאמור לא נסתרה, כי המשיב מעולם לא נבדק במרכז להערכת מסוכנות עקב סירובו להיבדק. ביום 11.08.2015, לקראת שחרורו של המשיב ממאסר שריצה בין היתר בגין עבירת מין, נשלחה הערכת מסוכנות לצורך דיון בהוצאת צו פיקוח. הערכת המסוכנות התבססה על חומרים קודמים ונקבעה רמת מסוכנות בינונית גבוהה.
31. מהבקשה עולה כי נעשו מספר ניסיונות לשלב את המשיב במסגרות שיקום שונות אך אלו נכשלו, בין היתר, בשל חוסר רצונו להפסיק את השימוש בסמים.
- כן צויין בוועדת השיקום לעברייני מין מיום 1.5.15 כי **” לאור האמור לעיל, לא קיים בסיס להכנת תכנית שיקום מונע בקהילה בתחום עבירותיו”.**
- כך לדוגמא במהלך השנה האחרונה להגשת הבקשה, המשיב ציין כי הוא רוצה להשתלב בטיפול במרפאה לבריאות הנפש ובטיפול ביחידת ההתמכרויות

בXXX אולם, לאחר שיחה שערך עו"ס מ.ג. עם רכזת יחידת ההתמכרויות, עו"ס ק.ר, הובהר כי למשיב אין את המוטיבציה הנדרשת לתהליך הגמילה והטיפול מאחר שהוא אינו מעוניין להיפרד מהשימוש בסמים.

32. עוד פורט בבקשה כי בשנה האחרונה להגשת הבקשה החליט עו"ס מ.ג. לפנות עם המשיב למסגרת "סל שיקום" כדי לבדוק את האפשרות של קבלת שירותי שיקום לאנשים עם מגבלה נפשית. משכך, נעשתה פנייה בבקשה לסייע למשיב בדיוור מוגן ובתעסוקה נתמכת.

הועדה התכנסה ביום 31.07.2016. במועד הועדה סיפר המשיב כי יש לו עצבים והוא אינו מסוגל להתמודד עם גבולות. כמן כן, ציין כי הוא אינו מעוניין בטיפול תרופתי ואינו זקוק לטיפול פסיכיאטרי. הועדה החליטה לדחות את בקשתו של המשיב לסל שיקום מפני שהמשיב לא הביע כל רצון לעשות שינוי בחייו ולשתף פעולה.
ראה לעניין זה דו"ח ועדת "סל שיקום" מיום 31.07.2016 - נספח כ' לבקשה.

33. ביום 16.08.2017, שלחה עו"ס חוק אימוץ, הגב' ב.ש. מכתבים לתחנה לבריאות הנפש, ליחידה להתמכרויות בXXX והן ללשכת הרווחה בXXX בבקשה לשלב את המשיב בכל מסגרת שיקום אפשרית.

ראה לעניין זה המכתבים שנשלחו לתחנה לבריאות הנפש וליחידה להתמכרויות וללשכת הרווחה בXXX - נספח כא', כב' ו-כג' לבקשה.

34. ביום 20.08.2017, התקבלה תשובה מרכזת היחידה להתמכרויות, עו"ס ק.ר, כי ביום 20.08.2017, היא פגשה את המשיב ובדקה עמו אפשרות לשלבו בטיפול ביחידה. המשיב הסכים להגיע לשיחות אך סירב להפסיק לעשן גראס. הוסבר למשיב כי מאחר והטיפול ביחידה מחייב להפסיק לעשן (כל עוד אין לו רישיון לעשן) והוא אינו מעוניין בכך, הוא אינו מתאים לטיפול ביחידה.

ראה לעניין זה תשובתה של עו"ס ק.ר, רכזת יחידת התמכרויות - נספח כד' לבקשה.

הקטין, XXX:

35. ביום 14.12.2016, התקיימה ועדת טרום לידה בעניין הקטין. הועדה התקיימה בנוכחות צוות לשכת הרווחה XXX, עו"ס לחוק אימוץ, הגב' ב.ש מהשירות למען הילד, באר שבע, אחיה והורי המשיבה. הועדה התקיימה עקב דאגה לשלום העובר שעתיד להיוולד.

ראה העתק פרוטוקול הועדה מיום 14.12.2016 - נספח כח' לבקשה.

המשיבים הוזמנו לועדה אך לא התייצבו אליה, כל אחד מסיבותיו האישיות. המשיב בחר שלא להגיע לועדה.

ראה מכתבו של עו"ס מ.ג. מיום 04.12.2016 כי המשיב אינו מעוניין להתייצב לועדה - נספח לא' לבקשה.

המשיבה לא התייצבה לועדה מאחר שבאותם זמנים, שהתה בכלא ומצבה הנפשי לא איפשר את יציאתה לועדה.

ראה מכתב של עו"ס ראש תחום כלא "נווה תרצה", הגב' ש.ה מיום 07.12.2016 כי המשיבה לא תתייצב לועדה - נספח לב' לבקשה.

36. ביום 13.11.2016, לקראת הועדה שנקבעה ליום 14.12.2016, שלח עו"ס רכז שיקום אזורי ברשות לשיקום האסיר, מחוז צפון, מר מ.ג. לעו"ס חוק נוער, הגב' ט.א, דו"ח סוציאלי מעודכן אודות מצבו של המשיב. בין היתר, ציין עו"ס נ' כי המשיב מביע רצון לשקם את חייו נוכח רצונו לגדל את בנו ולשם כך המשיב מתבקש להשתלב בטיפול בהתמכרויות של עיריית XXX ובטיפול המרפאה לבריאות הנפש ב-XXX.

ראה לעניין זה דו"ח הסוציאלי מיום 13.11.2016 - נספח לג' לבקשה.

כמו כן, ביום 07.12.2016, ערכה עו"ס משפחה, הגב' ש.ת, דו"ח בעניין המשיבה לבחינת מסוגלותה ההורית לגדל את הקטין ובניית תכנית טיפול לקראת לידתה.

ראה הדו"ח מיום 07.12.2016 של עו"ס משפחה, הגב' ש.ת - נספח לד' לבקשה.

37. במעמד הועדה מיום 14.12.16 ציין אחיה של המשיבה המשפחת המשיבה אינה מסוגלת לקחת את הילד תחת חסותה ולגדלו, וכי הותרת הקטין אצל המשיבה יותר אותו בסכנה גדולה.

38. מתוך דאגה לשלום הקטין החליטו משתתפי הועדה כי עו"ס לחוק אימוץ, הגב' ב.ש, תתייעץ עם הנהלת השירות למען הילד לעניין התחלת הליך אימוץ לאחר לידת התינוק.

39. ביום 15.01.2017, נולד הקטין XXX בביה"ח XXX, בניחוח קיסרי.

עם לידת הקטין, הוגשה בקשה לפי סעיף 12 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ד 1960 למתן צו הוצאה ממשמורת והכרזת נזקקות על הקטין לנוכח מצבה של המשיבה. במכתב השחרור ממחלקת נשים צויין כי לאחר הלידה המשיבה " **נמצאת במצב פסיכופי, חסרת תובנה, טוענת שאינה חולה ואינה זקוקה לאשפוז. טוענת כי אינה נמצאת תחת צו אשפוז....**"

ראה הבקשה לפי סעיף 12 לחוק הנוער - נספח לה' לבקשה וכן אסמכתא מיום 15.01.2017, אודות מצבה הרפואי והנפשי של המשיבה עם לידת הקטין - נספח לו' לבקשה.

40. ביום 16.01.2017, התקיים דיון בבקשה לעיל שבמסגרתו הכרזתי על הקטין כקטין נזקק, ונתן על ידי צו להוצאה הקטין ממשמורת הוריו ל-7 ימים. באותה החלטה קבעתי כי הקטין יועבר מבית החולים מביה"ח סורוקה ל"בית פעמונים". התיק נקבע לדיון נוסף ליום 23.01.2017.

ראה פרוטוקול הדיון וההחלטה מיום 16.01.2017 - נספח לז' לבקשה.

41. לדיון כאמור התייצבו באות כוחם של המשיבים, אולם המשיבים עצמם לא התייצבו. המשיבה שהתה בבית החולים ואילו המשיב לא הופיע בטענה כי מפאת מצבו הכלכלי אין לו אפשרות לממן את הנסיעה לבית המשפט. **ראה פרוטוקול הדיון וההחלטה מיום 23.1.17 - נספח לט' לבקשה.**

42. יוער כי טרם הדיון, וביום 18.01.2017, שלח אחיה של המשיבה מכתב לגורמי הרווחה ובו כתב, כדלהלן:

"...כרגע בהסתכלות האובייקטיבית לסיטואציה הזאת אני לא רואה ש XXX מסוגלת לקחת אחריות לגדל את הילדה שלה. אבל אני בכלל לא שולל האפשרות

שבאתידה הקרוב (עד שנתיים – שלוש) עקב ההצלחה בטיפולים עבור המחלה שלה – XXX יכולה לחזור להיות אחראית ומסוגלת לתפקד כאמא של הילד שלה! עמדת המשפחה שלנו – צריך לתת לXXX את ההזדמנות הזאת!!!” [השגיאות במקור-א.ג].

ראה המכתב מיום 18.01.2017 – נספח לח' לבקשה.

עוד, הוסיף וכתב כי לצערו המשפחה המורחבת של המשיבה אינה יכולה לגדל את הקטין בביתם עקב קשיים אישיים.

43. בתום הדיון שהתקיים ביום 23.1.7, הארכתי את צו ההוצאה ממשמורת ואת צו הנזקקות בעניינו של הקטין ב- 30 ימים נוספים. עוד, באותה החלטה הורתי על עריכת ברית מילה לקטין, בנוכחות ההורים, ככל שמצבם יאפשר זאת.

44. עוד עולה מהבקשה כי ביום 05.02.2017, התקשר המשיב לעו"ס חוק אימוץ, הגב' ב.ש, על מנת לברר את מועד טקס ברית המילה. בשיחה הוסבר למשיב כי הקטין טרם הגיע למשקל המקובל ע"י הרופאים לעריכת הטקס. באותה שיחה הנחתה העו"ס את המשיב לכתוב מכתב ובו יבטא את רצונותיו ותוכניותיו לגבי הקטין. כמו כן, המשיב הוזמן לפגישה ביום 12.02.2017, במשרדי השירות למען הילד בבאר שבע, אליה לא הגיע. עו"ס מ.נ עדכן את גורמי השירות למען הילד כי המשיב לא יגיע מאחר שאינו מרגיש במיטבו.

45. ביום 12.02.2017, המשיב העביר מכתב בקשה לגדל את הקטין. כמו כן, ציין כי הוא מעוניין לקבל עזרה מהרווחה וקורס הורות במטרה לגדל את בנו ולעשות למענו את הטוב ביותר.
ראה לעניין זה מכתב המשיב מיום 12.02.2017 - נספח מ' לבקשה.

46. ביום 15.02.2017, הגישה עו"ס לחוק הנוער, הגב' ט.א, בקשה להארכת צו ההוצאה ממשמורת בעניין הקטין. ביום 28.02.2017, הארכתי את הצו ב- 60 ימים.
ראה הבקשה להארכת הצו - נספח מא' לבקשה והחלטה המאריכה את צו ההוצאה ממשמורת - נספח מב' לבקשה.

47. עוד פורט בבקשה, כי ביום 27.02.2017, המשיב לא הגיע לפגישה נוספת שנקבעה לו ב"שירות למען הילד", בXXX. במהלך הבוקר התקבל עדכון של עו"ס מ.נ כי המשיב אינו חש בטוב, חש חולשה, ככל הנראה נפשית, ומשכך לא יגיע לפגישה.

48. ביום 08.03.2017, התקיים טקס ברית מילה לקטין ב"שירות למען הילד", ביפו. לטקס כאמור הגיע המשיב. מצבה הרפואי של המשיבה לא אפשר לה להגיע לטקס.

49. כן פורט בבקשה כי ביום 16.03.2017, שלחה העו"ס, הגב' ט.א., דיווח לעו"ס חוק אימוץ, הגב' א., אודות הביקור שהתקיים אצל המשיבה, ביום 23.01.2017. מהדיווח עלה כי מחד, המשיבה אמרה כי היא רוצה לגדל את הקטין ולחזור להוריה, ומאידך, ציינה כי אם טוב לקטין היכן שנמצא גם לה טוב. כמו כן, ציינה שלא רוצה שהקטין יגדל אצל המשיב מאחר שהוא אלים כלפיה והיא סבלה ממנו המון. יחד עם זאת, הייתה רוצה שיהיה קשר בניהם.
ראה לעניין זה העתק הדיווח מיום 16.3.17 - נספח מד' לבקשה.

50. ביום 27.04.2017, התקיימה ועדת תכנון טיפול בעניין הקטין. בועדה נכחו הוריה ואחיה של המשיבה, המשיב, עו"ד אלה שיינפלד, עו"ד לימור ליבדרו, נציגת קרן הטיפול בחסויים, גורמי הטיפול ברווחה בXXX ועו"ס חוק אימוץ, הגב' ב.ש.

בטרם הועדה, ביום 23.04.2017, ערכה עו"ס משפחה, הגב' ש.ת., דו"ח סוציאלי עדכני אודות מצבה של המשיבה לצורך הארכת מינוי האפוטרופוס עבורה על ענייניה האישיים והרפואיים.
ראה לעניין זה הדו"ח הסוציאלי העדכני מיום 23.04.2017 - נספח מה' לבקשה.

במהלך הועדה שהתקיימה ביום 27.4.17, משפחתה של המשיבה הצהירה כי אינם יכולים לגדל את הקטין, אך ביקשו כי הקטין יימסר למשפחת אומנה על מנת לתת סיכוי ואפשרות למשיבה להשתקם.

באותה ועדה, הצהיר המשיב כי הוא אינו מסוגל לגדל את הקטין לבד אלא רק עם המשיבה. לדבריו, אמו אישה מבוגרת וחולנית ומשכך אינה יכולה לקחת על עצמה את הטיפול בקטין. בנסיבות אלה, ביקש המשיב לשים את הקטין במשפחה בה יוכל לבוא לבקר את הקטין. לדבריו, כרגע אינו רואה את הקטין לנוכח הקושי הגיאוגרפי.

ראה פרוטוקול הועדה מיום 27.4.17 - נספח יז' לבקשה.

51. ביום 27.04.2017, הגישה עו"ס חוק הנוער, הגב' ט.א., בקשה נוספת להארכת צו ההוצאה ממשמורת. ביום 01.05.2017, הארכת את הצו בעניינו של הקטין עד ליום 01.08.2017.

ראה הבקשה הנוספת להארכת הצו - נספח מו' לבקשה וכן ההחלטה מיום 01.05.2017 - נספח מז' לבקשה.

52. ביום 23.07.2017, הורתי על העברת הקטין למשפחה מכוח סעיף 12(ג) לחוק האימוץ וזאת במסגרת תיק אמ"צ 19/17. וביום 3.8.17 הקטין הועבר למשפחת האומנה.

53. עוד צויין בבקשה, כי ביום 17.08.2017, ערכה חוק אימוץ, הגב' ב.ש, יחד עם עו"ס מהשירות למען הילד, הגב' ב.ב, ביקור בית בבית המשפחה החדשה. להתרשמותן הקטין מתפתח בצורה טובה, ההורים האמנים למטרת אימוץ נראים קשובים לקטין, דואגים לכל צרכיו וניכר כי נוצרה תקשורת טובה בינו לבין בני הזוג.
- ראה עדכון שהגישה העו"ס ש' מיום 4.9.17 -נספח כו' לבקשה.**

הדיונים בהליך:

54. הבקשה להכרזת קטין כבר אימוץ הוגשה לבית המשפט ביום 28.09.17. בהתאם להחלטתי מיום 28.12.17, נקבעה הבקשה לדיון ליום 29.10.17, תוך שמיניתי למשיבים עורכי דין מטעם לשכת הסיוע המשפטי. כן נתבקשו המשיבים להגיש תגובתם לבקשה עד ולא יאוחר מיום 25.10.17.
55. נוכח הסכמת הצדדים הדיון שנקבע ליום 29.10.17 נדחה ליום 20.11.17.
- המשיבה הגישה את תגובתה לבקשה בתצהירה מיום 29.10.17 בו עמדה על רצונה לגדל את הקטין יחדיו עם המשיב כאשר תשתחרר מבית החולים. כן טענה המשיבה כי יש באפשרותה לעשות כן בתמיכה וסיוע מטעם רשויות הרווחה וכי בני משפחתה לרבות אחיה הביעו את הסכמתם לסייע לה בגידול הילד. עוד טענה המשיבה כי לא נעשה עמה הליך שיקומי ממשי ואמיתי וכי מזה מספר חודשים היא נמצאת תחת טיפול תרופתי ומצבה הולך ומשתפר.
- המשיב הגיש את תגובתו לבקשה בתצהירו מיום 20.11.17 בו עמד על רצונו לגדל את הקטין יחדיו עם המשיבה ובעזרת תמיכה וסיוע מטעם רשות הרווחה. כמו כן טען המשיב כי מעולם לא נעשה עמו הליך שיקומי ממשי ואמיתי ובסה"כ כל הניסיונות היו כדי לסמן "וי" ולא מעבר לכך. בנוסף טען המשיב כי לאחרונה פנה לאפוטרופוס שלו בבקשה לעבור גמילה בבאר שבע אולם האפוטרופוס שלו לא אישר זאת.
56. בהחלטתי מיום 20.11.17 ועל יסוד הסכמת הצדדים מיניתי את ד"ר ע.ש ממכון שלם כמומחה מטעם בית המשפט אשר יבחן את המסוגלות ההורית של המשיבים ביחס לבקשה שבתיק זה.
57. ביום 08.03.18 הגיש ד"ר ע.ש ממכון שלם את חוות דעתו.
58. בהתאם להחלטת בית המשפט, הוגש לתיק תצהיר עדות ראשית של המשיבה מיום 11.3.18, ותצהיר עדות ראשית של המשיב מיום 14.3.18.

59. ביום 14.03.18 וביום 10.04.18 וביום 16.04.18 התקיימו דיוני הוכחות.

מטעם בא כוח היועמ"ש העידו עו"ס ט.א, עו"ס ש.ת, עו"ס מ.ג, ועו"ס ר.ק.

מטעם המשיב העיד המשיב בלבד, ומטעם המשיבה העידו המשיבה, דר' ל', ואחיה-
מר XXX.

כן העידו עו"ס קופת החולים מר י.כ, ודר' ע.ש ממכון שלם וזאת בהמשך לחוות
דעתו שהוגשה לתיק.

60. סיכומי באת כוח היועמ"ש הוגשו ביום 28.5.18 וסיכומי באת כוח המשיבים
הוגשו ביום 22.7.18.

61. ביום 22.07.18, ולאחר הגשת הסיכומים הגישה באת כוח המשיבה בקשה "בהולה
לעיכוב במתן פסק הדין ומתן הוראות" בה עתרה לעכב את מתן פסק הדין שכן
המשיבה שוחררה מצו האשפוז על ידי הועדה הפסיכיאטרית המחוזית. כן עתרה באת
כוח המשיבה בבקשתה כי בית המשפט יורה על עריכת בדיקת אינטראקציה בין
המשיבה ובנה, הגשת חוות דעת משלימה, קביעת מפגשים בין המשיבה ובין בנה
במרכז הקשר / בשירות למען הילד ולהורות לגורמי הטיפול להאיץ בניית תוכנית
טיפול ושיקום לשילובה של המשיבה בקהילה.

בקשת באת כוח המשיבה הועברה לתגובת הצדדים.

בתגובתה ציינה באת כוח המשיב כי היא תומכת בבקשת המשיבה לעיכוב במתן פסק
הדין.

בתגובתה ציינה באת כוח המבקש כי נוכח הראיות שהוצגו בתיק מתקיימות העילות
להכרזת הקטין בר אימוץ ביחס להוריו- המשיבים ועל כן מבוקש כי בעניין זה תינתן
הכרעה כבר כעת. ובאשר לסוגיית אופי האימוץ, טענה ב"כ המבקש כי אינה מתנגדת
כי יעוכב מתן פסק הדין בסוגיה זו עד להתבהרות מצבה של המשיבה וזאת לתקופה
של ארבעה חודשים מהיום. כן התנגדה באת כוח המבקש לקיום מפגשים בין
המשיבה ובין הקטין ולהשלמת חוות הדעת בשלב זה.

ביום 20.8.18, ובמהלך כתיבת פסק הדין, הגישה ב"כ היועמ"ש הודעת עדכון לפיה
למרות שהועדה הפסיכיאטרית הורתה ביום 18.7.18 על שחרורה של המשיבה, הרי
שבפועל חתמה המשיבה על הסכמה להיוותר באשפוז פסיכיאטרי, וכי נכון למועד
הגשת הודעת העדכון המשיבה עודנה מאושפזת.

62. אדרש לבקשת ב"כ המשיבה לעיכוב מתן פסק הדין ויתר הסעדים להם עתרה בבקשתה במסגרת פסק דין זה.

יישום הדין החל ביחס למשיב – הכרזת הקטין כבר אימוץ כלפי המשיב:

63. לאחר שעיינתי באשר הוגש בתיק, הגעתי לכלל מסקנה כי יש להכריז על הקטין בר אימוץ כלפי המשיב וזאת מכוח סעיף 13 (א) (7) לחוק האימוץ, וזאת כפי שיובהר להלן.

סבורני כי אין סיכוי שהתנהגותו ומצבו של המשיב ישתנו בעתיד הנראה לעין גם בהינתן לו עזרה כלכלית וטיפולית על ידי רשויות הרווחה (עזרה טיפולית אותה המשיב לא באמת מעוניין לקבל כפי שיובהר להלן).

64. המשיב כבן XXX שנה, בעל נכות על רקע נפשית, אובחן כסובל מסכיזופרניה, הפרעת אישיות אנטי סוציאלית, ושימוש לרעה בסמים. המשיב אושפז בבתי חולים פסיכיאטריים מספר פעמים במהלך חייו לתקופה מצטברת של שנים מספר.

65. החל משנות ה-90 למשיב אפוטי אשר מטפל בכל ענייניו. משהמשיב אינו מסוגל לדאוג לענייניו הוא, אינו מודע למצבו ואינו מוכן להירתם באופן אמיתי להליך שיקומו, קל וחומר שאינו יכול לדאוג לצרכיו החומריים והרגשיים של תינוק כבן שנה וחצי.

66. המשיב חסר כישורי חיים בסיסיים, בעל עבר פלילי בגין עבירות רכוש ואלומות. המשיב שוחרר מצה"ל על רקע נפשי, מעולם לא למד במסגרות חינוך. המשיב עובד בעבודות מזדמנות, מתקיים מקצבת נכות, נמצא תחת פיקוח של יחידת צור, מתגורר בבית אמו כאשר היחסים ביניהם קשים ואלמיים.

67. לאורך השנים, ואף במהלך ההליך שבפניי, מסרב המשיב לשתף פעולה עם גורמי הטיפול, להשתלב במסגרות שיקום, לעבור טיפול ייעודי לעברייני מין, ולעבור בדיקות הערכת מסוכנות.

בנקודה זו אדגיש כי אינני מקבל את האמור בתצהירו של המשיב כי נעשו "לכאורה" ניסיונות של הרווחה לשקמו מתוך רצון לסמן "ויי" ולא מתוך רצון כן ואמיתי לשקמו. מאשר בא בפני נראה כי שירותי הרווחה פעלו רבות, ובדרכים שונות ובאמצעות מספר גורמים מקצועיים, כדי לשקם את המשיב ולהכניסו למסלול של הליך שיקומי, אך המשיב הוא זה אשר סירב להירתם להליך. **ראה לעניין זה גם עדותו של העו"ס מ.ג. בעמ' 4 לפרוטוקול מיום 10.4.18.**

המשיב אף סירב ליטול טיפול תרופתי ולהימצא בטיפול פסיכיאטרי.

ראה לעניין זה דברי המשיב בפרוטוקול מיום 16.04.18 עמוד 18 שורות 8-1 ובשורות 23-28, ובעמוד 19 שורות 26-29, ובעמוד 20 שורות 1-10.

68. אני ער לאמור בסעיף 13 לתצהירו של המשיב כי הוא מוכן לשתף פעולה עם שירותי הרווחה לצורך גידול הקטין, אולם ניסיון העבר מלמד כי אין ליתן אמון בהצהרתו זו, ומקורה ברצונו לגדל את הקטין יחדיו עם המשיבה, ולא מתוך רצון כן ואמיתי להשתקם ולשנות את חייו.

יודגש כי גם במהלך ניהול התיק עצמו לא השכיל המשיב להשתלב במסגרת שיקום, לצורך הגדלת סיכוייו לגדל את הקטין כאשר לשיטתו הוא: **"כי אני לא רוצה, כי אני בן אדם נורמאלי. אני לא מטומטם ואני אדם נורמאלי לחלוטין"** ראה פרוטוקול מיום 16.04.18 בעמוד 18 שורה 28. במהלך חקירתו הנגדית שב המשיב והצהיר **"אני לא רוצה תהליך שיקום"** ראה פרוטוקול מיום 16.04.18 עמוד 18 שורה 15.

69. לאורך השנים השתמש המשיב בגראס באופן קבוע, תוך שסירב להפסיק לעשן ולהשתלב בהליך טיפולי לשם כך. מתצהירו של עו"ס מ.נ. ודו"ח סוציאלי של עו"ס מ.נ. מיום 10.07.17 (**נספח טו' לבקשה לבר אימוץ**) עלה כי כחלק מרצונו של המשיב לקבל את בנו לחזקתו ניסה להפסיק לעשן באופן עצמאי ושלא במסגרת טיפולית מתאימה. אולם, הפסקת השימוש בגראס (שלא באמצעות הליך שיקומי מקצועי) גרמה לו להחרפת הקשיים הנפשיים ולשני ניסיונות אובדניים ולכן חזר להשתמש. המשיב אישר זאת בעצמו בחקירתו **בדיון ביום 16.04.18 בעמוד 19 לפרוטוקול שורות 16-20.**

70. יתרה מכך, גם אם יחליט המשיב להשתקם באופן כן ואמיתי ולשתף פעולה עם הגורמים המקצועיים, סבורני כי נוכח סיפור חייו, העדר כישורי חיים, ומחלתו הנפשית, ההליך יערך זמן רב. ברי כי טובתו של הקטין שבפני, אינה מאפשרת כי ימתין בחוסר וודאות להצלחת הליך שיקומו של המשיב (הצלחה המוטלת בספק נוכח התנהלותו של המשיב בעבר).

71. בסיכום חוות הדעת של המומחה מטעם בית המשפט צויין ביחס למשיב כי:

"לסיכום, מדובר באדם אשר אובחן כסובל מסכיזופרניה, הפרעת אישיות אנטי-סוציאלית ושימוש לרעה בסמים. למרות שהוא אינו מטופל תרופתית, לא נצפו באבחון סימנים לפסיכוזה פעילה, אף כי ייתכן כי חלק מקשיי התפקוד הן תוצאה של מחלת נפש כרונית באופייה. תפקודו הקוגניטיבי נמוך מאוד, וישנם קשיים בחשיבה ובשיפוט. ישנם גם קשיים משמעותיים בוויסות התנהגותי והרגשי וניכר כי הוא אינו מבין ומזדהה עם מהותם

ומשמעותם של חוקים חברתיים, ולכן עלול לחזור על מעשים אלימים ופוגעניים באחר, כפי שעשה בעבר. תובנתו לקויה ביותר.

לשאלת האבחון, ללא ספק, מדובר באדם אשר איננו בעל מסוגלות הורית מינימאלית. לא נראה כי ניתן יהיה לשפר במידה מספקת את מסוגלותו ההורית בטווח הנראה לעין, במיוחד על רקע כישלון של ניסיונות טיפול ושיקום העבר ועל רקע היעדר תובנה למצבו...”

72. חוות דעת מכון שלם הנה הגיונית ומשכנעת, ומסקנותיה מוצאות תימוכין ומשתלבות עם כל התשתית הראייתית שהונחה בפניי. מסקנת חוות הדעת כמפורט לעיל לא נסתרה במהלך החקירה הנגדית.

לעניין משקלה של חוות דעת המומחה אשר מונה מטעם בית המשפט ראה בע"מ 6593/06 פלונית נ' היועמ"ש, וכן ע"א 3798/94 פלונית נ' פלוני.

73. סבורני כי מעבר לכך שהמשיב נעדר כישורי חיים בסיסיים לגידול הקטין בשים לב לסיפור חייו, הרי שלמשיב, כחלק ממחלתו הנפשית, תובנה ובוחרן מציאות לקויים. נראה כי המשיב אינו מודע למצבה של המשיבה (כפי שאינו מודע למצבו שלו), ואמירתו כי הוא יוכל לגדל את הקטין יחדיו עם המשיבה מלמדת, אף היא, על קריאת מציאות לקויה.

74. המשיב נעדר תמיכה משפחתית אשר תסייע לו בגידול הילד. איש מבני משפחתו לא הגיש תצהיר בהליך שבכותרת ולא התייצב לדיונים. המשיב עצמו תיאר את היחסים עם אמו "כקשים מאוד והם מגיעים לעימותים לעיתים קרובות". לדבריו "שאני מתעצבן, אני שובר לה את כל הבית". ראה לעניין זה עמוד 15 לחוות הדעת, וכן חקירתו של המשיב בפרוטוקול מיום 16.04.18 עמוד 16 שורות 25-27.

יישום הדין החל ביחס למשיבה – הכרזת הקטין כבר אימוץ כלפי המשיבה:

75. לאחר שעיינתי באשר הוגש בתיק, הגעתי לכלל מסקנה כי יש להכריז על הקטין כבר אימוץ גם כלפי המשיבה וזאת מכוח סעיף 13 (א) (7) לחוק האימוץ, וזאת כפי שיובהר להלן.

סבורני כי אין סיכוי שמצבה של המשיבה ישתנה בעתיד הנראה לעין גם בהינתן לה עזרה על ידי רשויות הרווחה.

אינני מקבל את עמדת באת כוח המשיבה כי יש לעכב את מתן פסק הדין נוכח שחרורה של המשיבה מצו האשפוז על ידי הועדה הפסיכיאטרית המחוזית לאחר שזו

החליטה כי אין אינדיקציה להמשך אשפוז פלילי. לדידי, בסוגיית הכרזת הקטין כבר אימוץ, אין בכך כדי להוות שינוי נסיבה אשר יכול להביא לשינוי במצב המשיבה בעתיד הנראה לעין, והכל כפי שיובהר להלן. משכך אינני סבור שיש להורות על הגשת חוות דעת משלימה בעניינה ועריכת בדיקת אינטראקציה בינה לבין הקטין.

76. המשיבה כבת 32 שנים, בעלת היסטוריה רפואית פסיכיאטרית ארוכת שנים, ולמעשה מוכרת למערכת בריאות הנפש הפסיכיאטרית החל משנת 2004 בעקבות אבחון מחלת סכיזופרניה, הפרעה מדומה, והפרעת אישיות גבולית.

77. רצף חייה של המשיבה מאופיין בכניסות ויציאות מאשפוזים פסיכיאטריים, חלקם מרצון וחלקם בכפייה.

78. המשיבה נעדרת כישורי חיים בסיסיים, ולדידי אינה יכולה לטפל בקטין, לגדלו ולספק לו את צרכיו הפיזיים, הרגשיים וההתפתחותיים. המשיבה מעולם לא עבדה בחייה (למעט יומיים – **ראה לעניין זה פרוטוקול הדיון מיום 16.04.18 בעמוד 30 שורות 19-21**), ולא התמידה במסגרות אליהן הופנתה, ולמעשה מעולם לא חייה חיים עצמאיים.

79. המשיבה נעדרת כל תמיכה משפחתית שיכולה היתה לסייע לה בגידול הקטין. היחסים בין המשיבה ובין הוריה הנם מורכבים. הוריה לא הגישו תצהיר מטעמם בתמיכה לבקשתה של המשיבה לגדל את הקטין, ולמעשה מאשר הובא בפני עולה כי הם אינם מוכנים כי המשיבה תחזור להתגורר בביתם, ובעבר אף הגישו נגדה צו הרחקה על אלימות והיזק לרכוש שלטענתם גרמה להם.

אמנם המשיבה צירפה לתיק את תצהירו של אחיה מר XXX מיום 19.03.18, אולם סבורני כי מחקירתו הנגדית עולה כי אין ביכולתו באמת לסייע למשיבה בגידול הקטין וזאת מפאת אילוצי עבודתו (**ראה לעניין זה פרוטוקול מיום 16.04.18 עמוד 13 שורות 6-10**) ומפאת אילוצי משפחתו שלו (**ראה לעניין זה פרוטוקול מיום 16.04.18 עמוד 15 שורות 2-13**). יוער כי בוועדה טרם הלידה מיום 14.12.16 טען האח XXX כי הותרת הקטין אצל המשיבה תעמיד אותו בסכנה גדולה מאוד וכי אינו רוצה לקחת על עצמו טיפול בילד נוסף.

80. בחוות דעת של המומחה מטעם בית המשפט נכתב ביחס למשיבה בעמ' 13 כי :

"לסיכום גברת XXX סובלת מהפרעה פסיכוטית כרונית פעילה. מודעותה העצמית מסתכמת בהכרה הפורמאלית של שם המחלה ממנה סובלת. כוחותיה דלים ביותר. השיפוט לקוי, ראייתה את האחר סובייקטיבית ואין

היא מצליחה להפריד בין צרכיה שלה ושל אחרים. אין בממצאים בכדי להצביע על יכולת לנהל את חייה בצורה מספיק מסתגלת ועקבית. לא כל שכן, אינה מסוגלת לשאת באחריות על בנה כיום או בפרק זמן סביר בעתיד. אינה מסוגלת לשאת באחריות הורית ביחס לבנה ואין מנוס מלהמליץ על הכרזתו בר אימוץ ביחס לאם..."

81. מסקנת חוות דעת מכון שלם הינה הגיונית ומשכנעת גם ביחס למשיבה ומסקנותיה מוצאות תימוכין ומשתלבות עם כל התשתית הראייתית שהונחה בפניי. מסקנת חוות הדעת כמפורט לעיל לא נסתרה.

82. כאמור לעיל אין בשחרורה של המשיבה מצו האשפוז שניתן נגדה בהליך הפלילי, כדי לשנות ממסקנתי לעיל וכדי לעכב את מתן פסק הדין.

מסקנתי זו נסמכת לא רק על סיפור חייה של המשיבה, אשפוזיה החוזרים והנשנים, חוות הדעת שהוגשה בעניינה, אלא גם על דבריו של ד"ר ל' אשר טיפל במשיבה במהלך אשפוזה האחרון ואשר העיד במהלך הדיון.

בעדותו הבהיר ד"ר ל' כי חרף השיפור במצבה של המשיבה "עדיין קיים חוסר תובנה למצב היום... קיימת פגיעה בשיפוט שמתבטאת בזה שאומרים לה שאסור לה לצאת לבית הוריה, היא לא מקיימת את ההוראה הזו..." (ראה פרוטוקול הדיון מיום 16.04.18 עמוד 3 שורות 9-15).

עוד הבהיר ד"ר ל' כי גם ככל שהמשיבה תשוחזר מצו האשפוז עדיין היא תזדקק לאשפוז ממושך וכדבריו בחקירתו מיום 16.04.2018 בעמ' 7, שורות 1-7:

"ש. כמה זמן אתה חושב ש XXX צפויה להישאר בבית החולים?

ת. בכפוף לוועדה ולדעתי היא צריכה אשפוז ממושך ולשאלת בית המשפט אני חושב ששנים. בפן המשפטי הועדה הפסיכיאטרית יכולה להחליט שכרגע אין מסוכנות. לשאלת בין המשפט בפן המקצועי שלי אני חושב ש XXX צריכה אשפוז ממושך והכוונה לשנים או מסגרת אחרת עם פיקוח גדול מאוד. לשאלת בית המשפט האם XXX מתאימה לטיפול קהילתי, משיב, שלא מאחר ויש חשש שהיא לא תשתף פעולה ולא תקבל טיפול ולא תהיה מוכנה להיות במסגרת, היו ניסיונות בעבר והיא לא הסכימה".

כן הבהיר ד"ר ל' כי כחלק מחוסר התובנה והשיפוט הפגום של המשיבה קיים חשש כי המשיבה תפסיק ליטול תרופות. ד"ר ל' הוסיף כי קיימת סכנה שתהיה התפרצות נוספת של מחלת הסכיזופרניה גם עם טיפול תרופתי ובוודאי כאשר יש הפסקה

בנטילת הטיפול התרופתי. ראה לעניין זה פרוטוקול מיום 16.04.18 עמוד 4 שורות 20-23 ועמוד 5 שורות 8-21.

דבריו לעיל של ד"ר ל' אף עולים בקנה אחד עם התעודה הרפואית שהוגשה לתיק מיום 09.04.18 (סומנה ת/1) עת צויין, בין היתר, כי המשיבה "מוכרת כמתמודדת עם מחלת סכיזו-אפקטיבית שנים רבות. מאושפזת בצו אשפוז מדצמבר 2016... חסרת כל תובנה למחלתה ולצורך בטיפול תרופתי".

83. יתרה מזאת, עיון בבקשת באת כוח המשיבה מיום 22.07.18 לעיכוב במתן פסק הדין ובאשר צורך לה עולה כי בממצאי הבדיקה של הועדה הפסיכיאטרית מיום 18.07.18 אומנם צויין כי "אין עדות וסימנים פסיכויטיים פעילים בולטים" אך מאידך צויין כי המשיבה "חסרת כל תובנה של ממש למצבה הנפשי מצהירה אמנם שתמשיך לקחת טיפול תרופתי אולם ספק אם יש לכך אחיזה במציאות לאור ניסיון העבר עמה".

העובדה כי הועדה הפסיכיאטרית לא מצאה כי קיימת כעת עילה להארכת צו האשפוז הכפוי במישור הפלילי אין בה כדי לשנות את מסקנתי, נוכח התמונה הכוללת אשר הובאה בפניי, כי המשיבה, לדאבוני הלב, חסרת מסוגלות הורית, וכי יש להכריז על הקטין כבר אימוץ מכוח סעיף 13 (א) (7) לחוק האימוץ.

84. זאת ועוד, ברי כי גם לאחר שחרורה של המשיבה מהאשפוז הכפוי נוכח החלטת הועדה הפסיכיאטרית, צפויה המשיבה להליך טיפולי ארוך ואינטנסיבי, אשר לדידו של ד"ר ל' יערוך שנים.

בפרק הזמן שבו המשיבה תעבור הליך טיפולי לאחר שחרורה, ככל שאכן תבחר לעשות כן ותשתף פעולה, אין מקום להותיר את הקטין ללא וודאות, קל וחומר כאשר הצלחת ההליך מוטלת בספק נוכח סיפור חייה של המשיבה, מחלתה הנפשית וניסיונות העבר לשקמה.

טובת הקטין :

85. משהגעתי למסקנה כי המשיבה, וכך גם המשיב, אינם מסוגלים לדאוג כראוי לקטין אף בעתיד הנראה לעין ובפועל חסרי מסוגלות הורית, ובשים לב לפרק הזמן שחלף מאז לידת הקטין שאז הוצא ממשמורת הוריו, והמסגרות בהן עבר חרף שנות חייו הקצרים, הגיעה העת כי הקטין שבפניי יזכה לבית יציב וקבוע. טובתו של הקטין כי יוכרז כבר אימוץ וכי יאומץ כבן למשפחה אשר תדאג לספק את צרכיו החומריים, הרגשיים וההתפתחותיים, ותעניק לו בית יציב וקבוע.

86. אני ער לרצונם של המשיבים לגדל את הקטין , וכי רצון זה מבוסס על אהבתם וכמיהתם הטבעית לבנם . אולם מאחר והגעתי למסקנה כי אין למשיבים אפשרות לגדל את הקטין , לא כעת ואף לא בעתיד הנראה לעין, טוב יעשו המשיבים אם יתמקדו בהליך עצמי של שיקום והחלמה.

אופי האימוץ ביחס למשיב:

87. בסעיף 220 לסיכומיה עתרה באת כוח המדינה כי ביחס למשיב יצומצמו תוצאות האימוץ כך שבכפוף לטובת הקטין ובדיקת מצבו של המשיב לפני כל מפגש, יתקיים מפגש בין המשיב ובין הקטין במינון של פעם אחת בשנה.

יודגש כי עמדת באת כוח המדינה לעיל ניתנה על אף המלצת המומחה ממכון שלם שלא לצמצם את תוצאות האימוץ ונוכח עמדתה של עו"ס המחוזית לחוק האימוץ גבי ר.ק כמפורט בפרוטוקול הדיון מיום 10.04.18 עמוד 11 שורות 3-2 ו- 8-6.

88. בסיכומיה עתרה באת כוח המשיב, כטענה חלופית , ככל שבית המשפט יכריז על הקטין כבר אימוץ, לצמצום תוצאות האימוץ באופן בו המשיב יפגוש את הקטין אחת לחודש.

89. לאחר שעיינתי בטענות באת כוח המדינה ובאת כוח המשיב בעניין אופי האימוץ ובאשר הוגש בתיק, ועל אף חוות דעתו של המומחה בסוגיה זו, מצאתי לצמצם את תוצאות האימוץ ולקבוע כי המפגשים שבין המשיב ובין הקטין יתקיימו פעמיים בשנה בכפוף לבחינת טובת הקטין ובדיקת מצבו של המשיב לפני כל מפגש – בחינה שתעשה על ידי העו"ס לחוק האימוץ.

להלן נימוקיי:

90. כפי שציינתי בפסק דיני מיום 11/8/16 שבאמ"צ 49/15 (פורסם במאגרים) , אמת המידה המנחה את בית המשפט שעה שעליו להכריע בין אימוץ סגור לבין אימוץ פתוח , היא זו של טובת המאומץ בלבד. מסקנה זו נובעת מהוראת סעיף 1 (ב) לחוק האימוץ וכן מתקנה 280 א (א) לתקנות סד"א.

91. באמ"צ 49/15 לעיל פרטתי בהרחבה אודות השיקולים הקיימים בפסיקה בעד אימוץ סגור , וכן אלו הקיימים בפסיקה בעד אימוץ פתוח, תוך שסברתי כי הגיעה העת לבחינה מחודשת של סוגיית האימוץ הפתוח נוכח המציאות המשתנה , וכדברי כבוד השופט רובינשטיין בבע"מ 10791/05 " כי יתכן שנושא האימוץ הפתוח טעון חשיבה פתוחה בעולם משתנה " .

כן סברתי, כי נוכח העולם הטכנולוגי והאינטרנטי בו אנו חיים כיום, והיכולת של הורה ביולוגי לאתר את בנו המאומץ וההיפך, וזאת ללא ידיעת הגורמים הטיפוליים, כי אז "באלטרנטיבה שבין קשר לא מטיב אך מפוקח לבין קשר פרוץ ולא מפוקח, יתכן כי במקרים מתאימים, תהא לאלטרנטיבה הראשונה את העדיפות מנקודת מבט של טובת הילד".

עוד סברתי באמ"צ 49/15 המוזכר לעיל כי ייתכן והגיעה השעה כי לא תינתן עדיפות מראש לאימוץ הסגור על פני האימוץ הפתוח, וכל מקרה ייבחן לגופו ולפי נסיבותיו בהתאם לכלל המנחה בדבר "טובת הקטין-טובת המאומץ".

92. בפסק דיני מיום 17/8/17 שבאמ"צ 13/16 (פורסם במאגרים) התקדמתי צעד נוסף בכל הקשור לסוגיית האימוץ הסגור / הפתוח שנעה עד אז בין "שתי חלופות בינריות" (אימוץ סגור או אימוץ פתוח), עת סברתי כי "במקרים מתאימים, אפשר לשקול, לטובת הקטין, שילוב בין שתי החלופות הקיימות, דהיינו אימוץ סגור שיכול ובהתקיים תנאים מסוימים יהפוך לאימוץ פתוח ואימוץ פתוח שיכול ובהתקיים תנאים מסוימים יהפוך לאימוץ סגור".

שילוב בין שתי החלופות, כך סברתי באמ"צ 13/16 לעיל, יטיב עם הקטין המאומץ, ואפשר מענה לצרכיו המתפתחים והמשתנים של הקטין, ויאפשר לילד המאומץ ליהנות מיתרונותיו של כל אפיק אימוץ.

93. כפי שנפסק בע"א 2795/18 פלונית נגד היועמ"ש וברע"א 7535/11 פלונית נגד היועמ"ש, בשאלת צמצום תוצאות האימוץ יש לאזן בין שלושה שיקולים עיקריים: ראשית-התועלת שתצמח לקטין כתוצאה מהקשר עם הוריו הביולוגיים, שנית – שיקולים הקשורים בהורים הביולוגיים לרבות מסוגלותם להשלים עם הליך האימוץ, ושלישית – שיקולים הקשורים להורים המאמצים ויחסם לאפשרות לאימוץ פתוח. כן צויין כי השיקולים לעיל אינם בבחינת רשימה סגורה.

94. בענייננו, מצאתי לברך על עמדתה המקצועית של העו"ס המחוזית לחוק האימוץ הגב' קריאף לצמצם את תוצאות האימוץ במינון של מפגש אחד בשנה וזאת למרות חוות דעתו של המומחה.

ראויה להערכה עמדתה המקצועית לעיל של העו"ס המחוזית אשר ביקשה להסתכל על "התמונה" בכללותה כאשר חוות הדעת הנה רק חלק מתמונה זו.

טוב עשתה גם באת כוח המדינה שלא נתנה להמלצת המומחה בסוגיית אופי האימוץ מעמד בכורה, תוך מתן העדפה לעמדתה המקצועית ולניסיונה עתיר השנים של העו"ס המחוזית הגב' קריאף וליתר הראיות שבתיק.

95. מאשר בא בפני עולה תמונה לפיה המשיב, הגם הצהרותיו הלעומתיות כנגד הרעיון שבנו יימסר לאימוץ, הקפיד לפעול תחת כללי המסגרת, הגיע למפגשים עם הקטין במקומות ובזמנים שנקבעו לו ושיתף פעולה עם הגורמים המקצועיים בכל הקשור לתוכנית המפגשים עם הקטין.

יתרה מכך, במפגשים של המשיב עם הקטין ביום 16.10.17 וביום 20.11.17 ביקש המשיב להעביר מסר של תודה למשפחה המגדלת את הקטין (ראה לעניין זה ת/4-1-5).

96. גם בחקירתו אישר המומחה, ד"ר ש', כי מפגש האינטראקציה שהתקיים בין האב ובין הקטין לצורך עריכת חוות הדעת היה בסופו של דבר מפגש חיובי (ראה לעניין זה פרוטוקול הדיון מיום 10.04.18 עמוד 16 שורות 8-5).

כך גם בעמוד 33 לחוות הדעת, ביחס למפגש האינטראקציה, צויין כי "... טון הפניה שלו לXXX לאורך כל המפגש היה נעים וחם. לאורך כל המפגש מר XXX ביטא אחריות הורית בכל הנוגע להבטחת בטחונו הפיסי של XXX. הוא היה מודע לסכנות פוטנציאליות ופעל ביעילות על מנת להרחיקן מעל XXX. לאורך המפגש ניתן היה להבחין בשיפור מסוים ביכולתו של מר XXX ליצור ולהרחיב מעגלי שיח בינו ובין XXX אולם יכולת זו נותרה דלה וטעונה שיפור משמעותי לאורך כל המפגש...".

אף דוחות סיכום הביקורים אשר הוגשו לתיק (סומנו ת/4, ת/5, ת/6, ת/9) מלמדים כי באופן כללי המפגשים היו חיוביים, וכי המשיב שיתף פעולה עם הנחיות הגורמים הטיפוליים. אין ספק כי המשיב היה זקוק להכוונה מקצועית במהלך המפגשים, אך נאות להכוונה שניתנה לו. ראה לדוגמא עדותה של עו"ס ק' בעמ' 7 לפרוטוקול מיום 10.4.18 שורות 12-17.

97. סבורני, כי מפגשים במינון של פעמיים בשנה בין הקטין לבין המשיב יאפשרו לקטין ליהנות מיתרונות האימוץ הפתוח ובכלל זה שמירת זהותו ושורשיו, ומאידך לא יקשו יתר על המידה הן על הקטין והן על משפחתו המאמצת. ככל שבסופו של יום יקבע אימוץ פתוח גם ביחס למשיבה (ככל שיקבע – ראה בהמשך פסק הדין), לא מן הנמנע כי המפגשים של המשיבים עם הקטין יתקיימו בצוותא, וזאת כדי להקל על הקטין ועל משפחתו המאמצת.

אופי האימוץ ביחס למשיבה:

98. ב"כ המדינה עתרה בסיכומיה לצמצם את תוצאות האימוץ ביחס למשיבה .
בסיכומיה עתרה ב"כ המשיבה, ככל שעתירתה בעניין סוגיית הכרזת בר האימוץ לא תתקבל, להורות על אימוץ פתוח ובאופן שהמשיבה תפגוש את הקטין אחת לחודש.

בתגובה לבקשת ב"כ המשיבה לעיכוב מתן פסק הדין (בקשה שכאמור הוגשה לאחר הגשת הסיכומים) סברה ב"כ המדינה כי להבדיל משאלת הכרזת הקטין כבר האימוץ, ובסוגיית אופי האימוץ בלבד, ניתן לעכב את מתן פסק הדין למשך 4 חודשים וזאת עד להתבהרות במצבה של המשיבה, שבסיומם תבחן עמדת גורמי הטיפול באשר לסוגייה זו, ואם כן באיזה אופן.

99. לאחר שעיינתי, באשר הוגש בתיק, ונוכח קביעתי בדבר צמצום תוצאות האימוץ ביחס למשיב, ובהמשך להסכמת ב"כ המדינה כמפורט בתגובתה מיום 2.8.18 לעכב את מתן פסק הדין בשאלת אופי האימוץ ביחס למשיבה, מצאתי לעכב את מתן פסק הדין בשאלת אופי האימוץ ביחס למשיבה וזאת למשך 4 חודשים מהיום, תוך מתן הוראות כדלקמן.

100. עד ליום 15.11.18 תגיש ב"כ המבקשת את עמדתה ואת עמדת הגורמים המטפלים בסוגיית אופי האימוץ ביחס למשיבה .
עד ליום 30.12.18 תגיש ב"כ המשיבה את תגובתה לעמדת ב"כ המבקש ולגורמים המטפלים ביחס לסוגיית אופי האימוץ.

101. לא מצאתי להורות על קיום מפגשים בין המשיבה לבין הקטין וזאת טרם מתן הכרעה בשאלת אופי האימוץ כבקשת באת כוחה בבקשתה לעכב את פסק הדין, ובטרם יתבהר מצבה הנפשי של המשיבה. מאחר והמשיבה לא פגשה את הקטין מאז לידתו, הרי שאין מקום, הן מבחינת טובת הקטין והן מבחינת טובתה הנפשית של המשיבה, כי זו תפגוש בקטין לאחר שהקטין הוכרז כבר אימוץ ובטרם הוכרעה סוגיית אופי האימוץ.

סיכום :

102. אשר על כן, הנני מורה כדלקמן :

א. הנני מכריז על הקטין בר אימוץ ביחס למשיב.
תוצאות האימוץ ביחס למשיב יצומצמו ויתקיימו בהתאם לאמור בסעיפים 89 ו 97 לעיל לפסק הדין .

ב. הנני מכריז על הקטין בר אימוץ ביחס למשיבה.
פסק דין משלים באשר לאופי האימוץ ביחס למשיבה יינתן לאחר שהצדדים יפעלו בהתאם לאמור בסעיף 100 לעיל לפסק הדין, ועל כן התיק נקבע לתזכורת פנימית ליום 01.01.19.

103. אבקש לחתום את פסק הדין בהתרשמותי לאחר שמיעת הראיות בתיק, ולאחר שהורתי מיוזמתי לזמן לעדות את עו"ס קופת החולים מר י.כ, כי יתכן וחלק מגורמי הרווחה אינם בקיאים בכל הקשור לחוק שיקום נכי נפש בקהילה התש"ס-2000 ולאופן התנעת ההליך והפרוצדורה לקבלת סל השיקום (בין היתר, מי יכול להגיש את הבקשה לסל שיקום, אך מגישים את הבקשה ועוד) . משום מה, עולה כי גורמי הרווחה לא עוברים הכשרה מתאימה לעניין חוק זה ולעניין סל השיקום, ודומה הם לומדים הנושא תוך כדי תנועה (ראה לעניין זה עדותה של עו"ס גב' ת.ח פרוטוקול מיום 14.03.18 למול עדותו של עו"ס י.כ בפרוטוקול מיום 10.4.18).
מצופה מב"כ היועמ"ש שבמשרד הרווחה, יחדיו עם הגורמים המפקחים הרלוונטיים, לפעול להעמקת הידע והכשרתם של הגורמים המקצועיים בשטח בכל הקשור לסל השיקום ולחוק הנ"ל.
תוך 45 יום תודיע ב"כ המדינה הפעולות שנעשו בעניין, ככל שנעשו.

104. הנני מתיר פרסום פסק דין זה ללא פרטים מזהים.

ניתנה היום, כ"ו אלול תשע"ח, 06 ספטמבר 2018, במעמד הנ"ל.

אלון גביון, סגן נשיאה

אלון גביון, סגן נשיאה